

MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE

IBBY – Mednarodna zveza za mladinsko književnost (ki ima svoj sedež v Baslu) je na pobudo pisateljice in novinarke Jelle Lepman sklenila, da se en dan v letu posveti knjigam za otroke in proglasi za Mednarodni dan knjig za otroke. Za ta dan je izbrala 2. april, rojstni dan velikega danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena (1805–1875).

Ob Mednarodnem dnevu knjig za otroke, ki se praznuje že od leta 1967, obkroži svet poslanica s posebnim sporočilom, ki naj bi mlade zbližalo s knjigami. Poslanico vsako leto pripravi ena od nacionalnih sekcij IBBY. Slovenci smo doslej prispevali že tri poslanice: leta 1968 jo je napisal pisatelj France Bevk in v njej izrazil željo, »naj bo dan otroške knjige kot sonce, ki razsiplje žarke na ves svet in osreči slehernega otroka.« Leta 1970 je poslanico napisala pisateljica Ela Peroci in si v njej zaželela, »da bi vsem otrokom sveta odpirale okna in okenca v svet in v človeško življenje najlepše knjige in da bi prav te knjige speljale tudi

poti od človeka do človeka, mu prinesle srečo in mir, iz dežele v deželo, po vsem svetu.« Leta 1997 je poslanico vsem otrokom sveta namenil pesnik Boris A. Novak. Pretresen nad vojnimi grozotami na tleh nekdanje Jugoslavije je svojo »odo neskončni ustvarjalni zmožnosti otrok« dopolnil in zaključil z besedami, naj ta poslanica »izveni tudi kot zagovor njihove temeljne pravice do igre. In kot skrajno resno opozorilo odraslim, ki njihovo otroštvo spreminjajo v pekel: storimo vse, kar je v naših močeh, da se trpljenje otrok neha! Da otroci ne odrastejo prehitro. Od tega je odvisna prihodnost tega našega edinega sveta.« Poslanico, katere moto je bil: *Otroštvo je poezija življenja. Poezija je otroštvo sveta*, je likovno dopolnil ilustrator Matjaž Schmidt.

Pokroviteljica Mednarodnega dneva knjig za otroke 2001 je bila madžarska sekcija IBBY. Avtorici letošnje poslanice sta pisateljica Éva Janikovszky in ilustratorica Krisztina Rényi.

POSLANICA OB 2. APRILU 2001

ÉVA JANIKOVSKY: V KNJIGAH JE VSE

Kaj se skriva v knjigah? To vprašanje sem si zastavljala kot tri- ali štiriletna deklica, ko sem posedala na pručki v knjigarni moje babice in dedka. Moja babica je sedela pri blagajni, moja mama pa je za pultom čakala kupce. Za njo so bile police, ki so segale do stropa. Nanje je bila prislonjena velika lestev, ki je bila na vrhu zataknjena preko železne palice. Lestev se je dalo premikati levo in desno in na lestvi si lahko dosegel tudi tiste knjige, ki so bile v najvišji vrsti.

International Children's Book Day

Nemzetközi
Gyermekkönyvnap

2 April 2001

Internationaler
Kinderbuchtag

La Journée Internationale
du Livre pour Enfants

Día Internacional
del Libro Infantil

Produced by IBBY Hungarian Section,
Society of Hungarian Illustrators and
The National Cultural Fund of Hungary

Poster art and graphic design
2000 by Krisztina Rényi, Győző Sárkány
Message by Éva Janikovszky

MIT

INTERNATIONAL BOOK DAY FOR THE YOUNG PEOPLE

IBBY

Plakat ob mednarodnem dnevu mladinske knjige 2001

Ne mislite, da sem se dolgočasila! Ko je v knjigarno vstopil kupec, sem ugibala, ali bo povprašal po knjigi iz spodnjih ali zgornjih polic. Moja pametna, spretna mama je vedela za vsako knjigo, kje stoji. Če je bilo treba, je stopila na lestev in vzela knjigo z modrimi, rdečimi ali vijoličastimi platnicami. Na mamo sem bila zelo ponosna. Iz dneva v dan sem bila bolj radovedna, kaj je v knjigah. Tudi na spodnjih policah so bile modre, rdeče in vijoličaste knjige, polne majhnih črk, toda nobena ni imela lepih barvnih slik, kot so jih imele moje knjige.

Doma so vsi brali. Moja mama, moj oče in tudi babica in dedek. Opazovala sem jih, ko so brali: včasih so se smejali, včasih so bili resni, včasih so napeto obračali liste. Skušala sem ugotoviti, kaj se dogaja, ko berejo. Zdelo se je, da ne slišijo, če sem jim kaj rekla – in ko so me končno zaznali, se je zdelo, kot bi se vrnili od nekje zelo daleč. Zakaj me ne vzamejo s seboj? Kaj je v knjigah? Kakšna je ta skrivnost, ki je nočejo deliti z menoj?

Nato sem se naučila brati in spoznala sem, kaj se skriva v knjigah: ne le vile in škrti, princeze in zlobne čarovnice, ampak tudi ti in jaz, naša veselja, naše skrbi, naša upanja in naša žalost. Dobro in slabo, resnično in izmišljeno, narava in ves svet – vse to je v knjigah.

Odprite knjige! V njih spoznajte vse skrivnosti!

Éva Janikovszky, pisateljica in urednica, se je rodila leta 1926 v Szegedu na Madžarskem. Na univerzi v Budimpešti je diplomirala iz psihologije, filozofije in sociologije.

Od leta 1954 je bila urednica v največji madžarski založbi knjig za otroke in mladino Móra Könyvkiadó. Od ustanovitve madžarske sekcije IBBY leta 1978 do leta 1995 je bila njena predsednica.

Objavila je okrog 30 knjig, od katerih je večina namenjena otrokom. Njene knjige so priljubljene tudi v drugih državah. Prevedene so v več kot 30 drugih jezikov, v slovenščini je pri Mladinski knjigi leta 1969 izšla njena knjiga *Din in Dan*. Éva Janikovszky piše za častnike in časopise, veliko njenih del je uspe-

šno prirejenih za lutkovni oder, gledališče in televizijo. Zaradi pisateljčinega razumevanja sveta, njenega optimizma in iskrivega humorja, njene knjige radi berejo bralci vseh generacij. Za svoje delo je prejela več domačih in mednarodnih nagrad.

Ilustratorica **Krisztina Rényi** je bila rojena leta 1956 v Budimpešti, kjer je tudi končala študij na umetnostni akademiji.

Ilustrirala je preko 50 knjig. Značilno za ilustratorico je, da uporablja različne tehnike, tudi risarske. Svoja dela razstavlja doma in v tujini, za svoje delo je prejela več nagrad, tudi mednarodnih.

Pripravila in prevedla Tanja Pogačar